

ת"ד (חיפה) 7862-07-14 - מדינת ישראל נ' דיאנה אורלובסקי

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

ת"ד 7862-07-14 מדינת ישראל נ' אורלובסקי
תיק חיצוני: ת.ד. 197631/2014
בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמת דיאנה אורלובסקי

גזר דין

רקע וכתב אישום:

הנאשמת הורשעה בעבירות של **אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים חצייה בבטחה**- עבירה לפי תקנה 67א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: **תקנות התעבורה**); **נהיגה רשלנית**- עבירה לפי סעיפים 262(2) + 38(2) + 38(3) לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: **פקודת התעבורה**), **והתנהגות שגרמה חבלה של ממש לגוף ונזק לרכוש**- עבירה לפי תקנה 21ב(2) לתקנות התעבורה, יחד עם סעיף 38(3) לפקודת התעבורה.

לפי עובדות כתב האישום בהן הודתה הנאשמת, בתאריך 4.5.14, סמוך לשעה 07:20, נהגה הנאשמת ברכב פרטי, ברחוב העצמאות בקרית אתא, לכיוון מזרח. הכביש במקום דו מסלולי, מופרד על ידי שטח הפרדה בנוי, דו נתיבי, ושדה הראייה שעמד לרשות הנאשמת, פתוח לפניו למרחק של 80 מטרים, במקום מסומן מעבר חצייה להולכי רגל, הנראה היטב לעין ומסומן בתמרור 306 בולט. אותה עת, משמאל לימין ביחס לכיוון נסיעת הנאשמת, פסעה על מעבר החצייה הולכת הרגל גברת עטל ורד, אשר הספיקה לחצות 2.2 מטר ממעבר החצייה, כאשר לפתע פגעה בה הנאשמת עם רכבה. כתוצאה מהתאונה, נגרמו להולכת הרגל חבלות של ממש, כמפורט בכתב האישום.

תסקיר שירות מבחן:

הנאשמת נשלחה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינה. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשמת בת 55, ילידת רוסיה, עלתה לארץ בשנת 1990, נשואה ואם ל-3 ילדים, מתגוררת עם בעלה ושני הילדים הצעירים, שהינם חיילים, בקרית אתא. טרם עלייתה ארצה, סיימה ברוסיה לימודי רפואה (ואישור על כך הוצג בפני שירות המבחן), אך לא ניגשה למבחני ההסמכה בארץ, משום שלדבריה,

הדבר לא התאפשר לה. החל משנת 1992 עובדת במעבדה של קופת חולים מאוחדת כמנהלת מדור אימונולוגיה. הנאשמת הביעה חשש כבד, כי במידה ויגזר עליה מאסר, תאבד את עבודתה, ובהמשך תתקשה למצוא עבודה חדשה, במיוחד לאור גילה. ממסמכים רפואיים שהציגה בפני שירות המבחן עולה, כי היא סובלת מבעיות במעיין ובגב. כמו כן, עולה כי על רקע התאונה נשוא כתב האישום, נמצאת בטיפול פסיכולוגי ומטופלת בטיפול תרופתי אנטי-דכאוני ואנטי-חרדתי. ממכתב הפסיכולוג עולה כי הנאשמת מאובחנת כסובלת מ PTSD (פוסט טראומה), אשר בא לידי ביטוי בהפרעות שינה, חרדות, מצב רוח ירוד, והימנעות מזיכרונות ממקום האירוע. כמו כן, ציין כי לאורך הטיפול מביעה חרטה וצער, לצד רגשות אשמה, אשר באים לידי ביטוי בכעס עצמי ובכי.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת נהגה עד כה באופן אחראי ועצמאי, והינה מיוצבת במישור האישי והתעסוקתי. התאונה הובילה את הנאשמת למשבר נפשי קשה עמו היא מתמודדת עד היום, על יסוד כל האמור סבור שירות המבחן כי הסיכון להישנות העבירה נמוך. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשמת צו של"צ בהיקף של 250 שעות, לצד צו מבחן למשך שנה ופיצוי לנפגעת.

אשר לשאלת הרשעתה בדיון, שירות המבחן סבור כי הנאשמת ניהלה אורח חיים תקין, ללא דפוסי התנהגות עבריינים, ועל מנת להימנע בפגיעה במצבה התעסוקתי, ובשים לב למצבה הנפשי בעקבות התאונה, הוא ממליץ לסיים את ההליך מבלי להרשיעה בדיון.

ראיות לעונש:

התביעה הגישה מסמכים רפואיים, לרבות סיכום אשפוז בדבר פציעותיה של הולכת הרגל- ת/1; טופס מאת הביטוח הלאומי המעיד על מתן 100% נכות זמניים- ת/2; אסופת מסמכים שונים על נסיבותיה האישיות של הולכת הרגל-ת/3.

הנאשמת הגישה אסופת מסמכים רפואיים בדבר מצבה הרפואי-נפשי עקב התאונה- נ/1.

טיעוני ב"כ הצדדים:

ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על הפציעות החמורות שנגרמו להולכת הרגל עקב התאונה, מדובר בפציעות שהצריכו ניתוחים קשים שעברה הולכת הרגל; השתלת פלטינות ברגלים, קביעת עצם הבריא שנשבר. הולכת הרגל נפגעה בראש, סובלת מחרדות, ועברה טיפול רפואי ארוך וממושך. לאור החבלות הקשות, עתרה המאשימה להטיל על הנאשמת מאסר בפועל לצד פסילה ארוכה ומרכיבי ענישה נוספים. לגישת המאשימה, העובדה שחלף זמן ניכר מאז התאונה ומצבה של הולכת הרגל הוטב קמעה, אין בכך כדי לגרוע מחומרת העבירות אותן עברה הנאשמת. לגישתה, בשל העובדה שמדובר בפציעות כה קשות, אשר כפסע ביניהם לבין גרימת מוות, ישנה הצדקה להטיל על הנאשמת עונש מאסר בפועל.

הסניגורית, ביקשה בטיעוניה כי בית המשפט יפעיל את סמכותו בהתאם לסעיף 192(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, ויורה על ביטול ההרשעה. לטענת הסניגורית, הנאשמת בעלת השכלה רפואית, אותה רכשה

בח"ל, בארץ טרם ניגשה לבחינות ההסמכה, היא עובדת בניהול מעבדת קופת חולים מאוחדת מאז שנת 1992, אין לה רישום פלילי והרשעתה עלולה לגרום לה נזק; היא לא תוכל לקבל תעודת הסמכה רשמית של רופאה, וכן יתכן מצב בו היא תאבד את מקום עבודתה הנוכחי בשל ההרשעה.

אשר לעונש, ולתוצאותיה הקשות של התאונה, הסניגורית לא חלקה על הפציעות החמורות שחוותה הולכת הרגל כתוצאה מהתאונה, אך יחד עם זאת, ביקשה להפנות מבט לעבר הנאשמת, אשר חוותה את אירוע התאונה כחוויה מטלטלת, קשה, אשר הובילה לחרדות קשות מהן סובלת הנאשמת, לדבריה, עד עצם היום הזה, דבר אשר הצריך, לטענתה, ליווי ותמיכה פסיכולוגיים וכן נטילת תרופות. הסניגורית מציינת כי על אף הפציעות הקשות המתוארות במסמכים הרפואיים, מצבה הפיזי הכללי של הולכת הרגל תקין, היא אכן נעזרת בקביים, אך אין יסוד לטענה כי היא חוותה פציעות כה קשות עד כדי ביסוס הטענה, כי הייתה על סף מוות.

הסניגורית ביקשה להימנע מהטלת מאסר בפועל על הנאשמת, אף לא בעבודות שירות, דבר שעלול להביא לפיטוריה של הנאשמת, ולפגיעה אנושה במצבה הנפשי הרגיש גם כן. עוד הוסיפה, כי הנאשמת לקחה אחריות מיידית, הודתה בביצוע העבירות בהן הורשעה, שיתפה פעולה עם רשויות אכיפת החוק, לא עזבה את מקום התאונה, שמרה על קשר עם הנפגעת, מספר חודשים, עד אשר לא יכלה להכיל יותר את החוויה הרגשית הכרוכה בכך. לגישת הסניגורית, עצם קרות התאונה וההתמודדות עם הפציעות הקשות שגרמה הנאשמת לנפגעת, הינן עונש עבור הנאשמת, אשר סובלת מכך במישור הנפשי.

קודם שאדרש לענין העונש, לתיחומו וגזירתו, אדרש לשאלה באם יש מקום להורות על ביטול ההרשעה בתיק זה, כבקשת הסניגורית וכפי שממליץ שירות המבחן.

שאלת אי ההרשעה:

הסניגורית טענה כי הותרת ההרשעה בעבירות בהן הורשעה הנאשמת, עלולה לפגוע בנאשמת, ולסכל את המשך עתידה המקצועי-רפואי. נטען, כי הגם שעסקינן בעבירות תעבורה ובתאונת דרכים, אין מקום להותיר את ההרשעה נוכח הנזק האישי הצפוי לנאשמת אם תוותר ההרשעה.

סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי קובע כדלקמן:

"הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מהעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור".

מקור נורמטיבי נוסף לסמכותו של בית המשפט לקבוע את אי הרשעתו של אדם שביצע עבירה פלילית מצוי בסעיף 71א(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, הקובע כך:

"מצא בית המשפט שנאשם ביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו שירות גם ללא הרשעה, בנוסף למבחן או בלעדיו, משעשה כן יהי דינו של צו השירות, לעניין סעיף 9

עמוד 3

לפקודת המבחן (נוסח חדש), תשכ"ט-1969, כדין צו מבחן".

הוראה זו מפנה אל פקודת המבחן, לפיה, בית המשפט מוסמך לתת צו מבחן ללא הרשעה בתנאים ולפי הקריטריונים הקבועים בסעיף 1 לפקודה.

ההלכה הפסוקה פירשה סמכות זו בצמצום רב. רק בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, קובע בית המשפט כי הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום ונמנע מהרשעתו עוד בשלב הכרעת הדין, ובמקומה נוקט באמצעים שתכליתם העמדת הנאשם במבחן, או במסגרת טיפולית, כשהחלק המוחשי הוא חיובו בשירות לתועלת הציבור (י.קדמי, **"על הדין בפלילים"**, חלק שני, תשס"ג-2003, עמ' 1004).

בע"פ 432/85 **רומנו נגד מדינת ישראל**, דחה נשיא בית המשפט העליון דאז מ. שמגר את בקשת הנאשם להטיל עליו מבחן ללא הרשעה, וציין, כי לא ניתן לקבוע דפוסים נוקשים ומוגדרים מתי בית המשפט ישתמש בסמכות זו. יצוין, כי במקרה שנדון בפני בית המשפט העליון דובר בעבירות פליליות חמורות. יחד עם זאת, ציין כי בשוקלו בקשה זו, בוחן בית המשפט, בין היתר, את הנאשם, עברו, גילו, ויתר הנסיבות הקשורות אליו, וכן את טיב העבירה וכל נסיבה מקלה אחרת. כמו כן, בודק בית המשפט, כי אין על הנאשם אותה שעה עונש מאסר מותנה, שבית המשפט רשאי לצוות על הפעלתו. עוד נקבע, כי הטלת מבחן ללא הרשעה הינו חריג לכלל, שכן, משהוכחה ביצועה של עבירה, יש ככלל, להרשיע את הנאשם, ולהטיל עליו עונשים. רק במקרים יוצאי דופן, בבחינת החריג של החריג, בהם אין פרופורציה בין הנזק הצפוי לנאשם מהרשעה, לבין חומרת העבירה, רק אז, יורה בית המשפט על ביטול ההרשעה.

עניין זה, נדון שוב בפסיקתו של בית המשפט העליון בע"פ 2083/95 **תמר כתב נגד מדינת ישראל**, שם הודתה הנאשמת בקבלת שוחד במסגרת עבודתה כפקידת מס הכנסה, ונערכה עסקת טיעון בין התביעה להגנה. שירות המבחן הגיש בעניינה תסקיר בו המליץ שלא להרשיע את הנאשמת, ביהמ"ש השלום קיבל את המלצות התסקיר, אך בערעור לבית המשפט המחוזי נהפכה הקערה על פיה, ובית המשפט המחוזי הרשיע את הנאשמת בעבירה בה הודתה. בית המשפט העליון אישר זאת והבהיר, כי ההימנעות מהרשעה אפשרית, בשני תנאים עיקריים מצטברים: האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. השני, סוג העבירה מאפשר לוותר, בנסיבות המקרה, על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. בית המשפט הוסיף וקבע רשימה חלקית של קריטריונים המצדיקים להימנע מהרשעת אדם בפלילים, על אף שהודה בביצוע העבירות.

בע"פ 9262/03 **פלוני נגד מדינת ישראל**, חזרה והדגישה כב' הנשיאה ד. ביניש כי על דרך הכלל, יש להרשיע נאשם שביצע עבירה פלילית, כחלק מהליך אכיפת חוק שוויוני וכחלק מהאינטרס ההרתעה הטמון במשפט בפלילי. הימנעות מהרשעה של נאשם בגיר, מהווה חריג שיופעל רק בנסיבות **"מיוחדות, חריגות, ויוצאות דופן ביותר"**, ויעשה בו שימוש **"רק במקרים נדירים שבהם ההרשעה צפויה להסב לנאשם נזק רב תוך פגיעה חמורה בסיכויי שיקומו"**.

נמצא, כי עניין אי הרשעתו של נאשם, או ביטול ההרשעה, מסב עצמו סביב אותם מקרים בהם קיימת שאלה שיקומית בעניינו של הנאשם, או כאשר קיים נזק בלתי פרופורציונאלי, בין ההרשעה, לבין

ההשלכות שיש לה על הנאשם. אי הרשעת נאשם בעבירה בה הודה, תעשה, רק מקום שקיימות נסיבות מיוחדות, חריגות, ויוצאות דופן ביותר.

מבחן מחמיר זה, בא לבטא את עקרון השוויון בפני החוק, על מנת ללמד, שעל דרך הכלל, נאשם שהורשע בעבירה פלילית, צריך לשאת בהרשעה, ורק במקרים חריגים ביותר, יש מקום לשקול את ביטולה.

במקרה דנן, לא קיימת כל שאלה שיקומית. מדובר בנאשמת נורמטיבית המנהלת אורח חיים נורמטיבי עד לתאונה, ועל כן השאלה השיקומית אינה על הפרק כלל וכלל. נותר לבחון באם טענותיה של הנאשמת בכל הנוגע להימנעות מאי הרשעתה, או ביטול הרשעתה מתיישבים עם יתר המבחנים שנקבעו בפסיקה.

מדובר בנאשמת אשר הורשעה בעבירות חמורות של נהיגה רשלנית וגרמה לתאונת דרכים בה נפגעה הולכת רגל חבלות קשות ביותר, כמתואר בתעודות הרפואיות ובכתב האישום. רשלנותם של נהגים בכבישים, גובה מחיר דמים יקר בכבישים, ובית המשפט העליון, הבהיר בפסיקתו, כמדיניות משפטית וכצו השעה, כי על הערכאות הדיוניות להרים את תרומתן למלחמת חורמה בקטל בכבישים ע"י ענישה הולמת וראויה. בשים לב לדרגת הרשלנות שהופגנה ע"י הנאשמת, לתוצאה הקשה ולקיומו של אינטרס ציבורי מובהק בהדברת עבירות אלה, נשיאת הרשעה לנהג שחטא הינה הכרחית להרתעת הרבים. ביטולה ישדר מסר לא ראוי לכלל ציבור הנהגים.

תוצאות התאונה הסבו נזק קשה ביותר לנפגעת העבירה (הולכת הרגל) אשר ישפיעו ומשפיעים על איכות חייה של הנפגעת. בעוד הנאשמת תמשיך את חייה לאחר מתן גזר הדין, גם לאחר שתרצה את העונשים הקבועים בו, עולמה של הנפגעת לא יהיה עוד כשהיה. הצלקות והפגיעות הפיזיות והנפשיות, ילוו אותה עד אחרית ימיה. הנפגעת סובלת מפגיעות גופניות קשות אשר נוכח האמור בתעודות הרפואיות, קיים סיכוי של ממש שיותירו בה נכויות לא פשוטות. מצב דברים זה משליך על חומרת המעשים בנסיבותיהם, ומעיד על דרגת מידת האשם של הנאשמת, המחייב נשיאה בהרשעה.

הנאשמת מסרה, כי היא עובדת במעבדה בקופת חולים מאוחדת ומחזיקה בהסמכה רפואית. לדבריה, היא מתכוונת לפתח עצמה בתחום המקצועי, ויש חשש כי ההרשעה בתיק זה עלולה לסכל זאת. ברם, בית המשפט לא שוכנע, כי תיתכן פגיעה ממשית בעיסוקיה של הנאשמת. לא הונחה בפני בית המשפט כל תשתית ראייתית המחייבת מסקנה זו. אמנם, שירות המבחן תומך בבקשת הנאשמת וממליץ להימנע מהרשעה, וזאת על רקע חשש לפגיעה בעתידה התעסוקתי, ועל רקע מצבה הנפשי בעקבות התאונה. ברם, לא הונחה בפני בית המשפט כל תשתית ראייתית המלמדת כי הותרת הרשעתה של הנאשמת בעבירות תעבורה, יכולה לפגוע בעתידה המקצועי.

יודגש, כי אף אם הייתה מונחת תשתית ראייתית כזאת, אין בכך כדי להוביל, מניה וביה למסקנה, כי יש לבטל את ההרשעה, שכן, הכלל הוא, שהנאשמת - כמו כל אדם שנמצא אשם בעבירה פלילית - חייבת לשאת בהרשעתה, כחלק מהשוויון של כלל העומדים לדין, בפני החוק, וכחלק מאינטרס ההרתעה הטמון במשפט הפלילי. הנזק שנגרם לנאשמת הוא רק אחד השיקולים ממכלול השיקולים שבית המשפט מצווה לשקול ואינו השיקול היחיד.

אשר להמלצת שירות המבחן, הלה נסמך בהמלצתו על שני נימוקים: האחד, חשש של הנאשמת שמא הרשעה עלולה לפגוע בהמשך תעסוקתה. השני, על מצבה הרגשי של הנאשמת. להלן אתייחס לכל אחד מהנימוקים הללו.

אשר לחששה המובן של הנאשמת מפני הרשעה, שירות המבחן לא יכול היה לבדוק אם אכן יש ממש בחששותיה. אין לו את הכלים לכך והוא ניזון ממידע שסיפקה לו הנאשמת, שאף הוא מבוסס על אמירותיה, ללא ראיה ממשית לכך. עוד יצוין, כי אין בהרשעה בעבירות שביצעה הנאשמת משום קלון, לא מדובר בעבירות פליליות באופן המובהק של ההגדרה, אלא בעבירות תעבורה, שמבלי לגרוע מחומרתן, אינן נושאות אופי מכתיים ופוגע כעבירה פלילית חמורה.

הנימוק השני שהוביל את שירות המבחן להמלצתו הינו מצבה הנפשי של הנאשמת, גם בעניין זה חוששני שאינני רואה עין בעין עם שירות המבחן. השלכותיו של האירוע על הנאשמת, אינם בהכרח נימוק הבא במסגרת השיקולים אותם שוקל בית המשפט בעניין שקילת אי הרשעתו של אדם שביצע עבירות פליליות. לא מן הנמנע, כי עם חלוף הזמן, תחלוף השפעת האירוע על הנאשמת. מכל מקום, העובדה שהנאשמת סובלת, לטענתה, מחרדות, בשל התאונה, אין בכך לענות על הקריטריונים אשר נקבעו בפסיקה לצורך ביטולה של הרשעה. מצוות הפסיקה היא שנהגים אשר מסכנים מדעת את הציבור, וגורמים לתוצאה כה קשה, יורשעו ויענשו, בהתאם לכללים העונשין הנוהגים על פי דין.

לפיכך, בשים לב לעבירות החמורות אותן עברה הנאשמת, ולצורך לקבוע נורמטיבית, כי עברין תנועה, אשר במעשה רשלנותו פוצע קשות אחר, יורשע וייתן את הדין, וכן נוכח העובדה שלא מתקיימים התנאים להימנע מהרשעתה של הנאשמת, שעה שבין היתר, לא הוכח נזק בלתי הפיך להשפעתה של ההרשעה על תחומי עיסוקה של הנאשמת, ולא מדובר במקרה בו קיימות "**נסיבות מיוחדות, חריגות, ויוצאות דופן**", כדרישת הפסיקה, אינני סבור כי יש מקום להורות על ביטול הרשעתה. ההיפך מכך, סבורני כי בעידן בו אנו מצויים, שעה שנהגים רשלנים מסכנים מדי יום את הציבור, ואפיונם של מרבית הנהגים הוא היותם נורמטיביים, המנהלים אורח חיים סדיר ותקין, לעיתים בעלי השכלה גבוהה, בעלי מקצועות שונים, מתחומי חיים שונים, אין מקום להימנע מהרשעה, השמורה למקרים חריגים ויוצאי דופן, אלא יש להבהיר, ולשגר מסר ברור לציבור הנהגים, כי נהג שיימצא אשם בעבירות חמורות כאלה, יורשע וייתן את הדין על מעשיו.

לאור מכלול שיקולים אלה, הגעתי לכלל מסקנה, כי יש להותיר את הרשעת הנאשמת בעבירות המיוחדות לה ואין מקום להימנע מהרשעה.

דין והכרעה עונשית:

העיקרון המנחה בענישה הקבוע בסעיף 40ב לחוק העונשין הינו עקרון ההלימה. בית המשפט מצווה להתחשב בחומרת העבירות בנסיבותיהן, בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, וכן להתחשב במדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלה.

אשר לחומרת העבירות והערך החברתי שנפגע, אין צורך להכביר מילים בדבר חומרתן של עבירות

העוסקות בנהיגה רשלנית וחוסר זהירות קיצוני המביאות לתאונות דרכים קשות. לדאבון הלב, מדי יום כמעט, מתרחשות תאונות דרכים קשות, הגובות מחיר דמים יקר, והכל כתוצאה מרשלנות בעת הנהיגה ברכב וחוסר תשומת לב של הנהג. רשלנות זו הופכת את עולמם של נפגעי תאונות הדרכים - אדם אשר יצא את ביתו בבוקר בריא ושלם, נמצא בסופו של היום, פצוע קשה, לעיתים נכה לכל חייו, שבר כלי, ובמקרים הקיצוניים הוא איננו עוד. יפים לעניין זה, דבריו של כב' המשנה לנשיא מ.חשין המנוח, בע"פ 11786/04 **אבו טריף נגד מדינת ישראל**, שם אמר כך:

"לא יעבור יום שלא נשמע בו על תאונת דרכים קשה שאירעה בכבישי הארץ, לעיתים קרובות - קרובות-יתר-על-המידה - תאונה מקפחת חיים לעיתים תאונה החותכת בגופם של אנשים והופכת אותם נכים כואבים ואומללים לכל חייהם. ולעיתים קרובות - קרובות-יתר-על-המידה - "הגורם האנושי" הוא הסיבה המיידית לתאונה: קלות-דעת, פזיזות, אדישות, נמהרות של אוחזי-ההגה. תאונות הדרכים היו כמגפה הפושטת בקהילה ומותירה אחריה חללים כחידק-מוות שאין יכולת לעמוד בפניו..."

דברים אלה כאמור, יפים למקרה דנן, בו עקב רשלנותה של הנאשמת, נפגעה הולכת הרגל, פצעים קשים; בגופה אובחנו שברים בירך, בשוקיים, שבר בצוואר. הנפגעת עברה ניתוח לקיבוע השברים, כולל ניתוח באגן, וקיבוע חיצוני על ידי גבס. התעודות הרפואיות המונחות בפני בית המשפט, בצירוף עובדות כתב האישום המתארות את הפציעות - עובדות בהן הודתה הנאשמת - מדברות בעד עצמן, ומראות כי הפציעות שנגרמו עקב רשלנותה של הנאשמת, הינן במדרג הבינוני-גבוה, ועל כן יש לקבוע כי הפגיעה של הנאשמת בערך החברתי של קדושת החיים ושמירה עליהם, הינו אף הוא במדרג הבינוני-גבוה.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת, פסיקת בית המשפט העליון חזרה וקבעה לא אחת, כי לאור ריבוי תופעות תאונות הדרכים, בהן נפגעים חפים מפשע, עקב רשלנותם של נהגים פזיזים, חסרי זהירות, על הערכאות הדיוניות, להירתם למלחמת חורמה בנהגים עבריינים, המסכנים מדעת ושלא מדעת, את הציבור, באמצעות המחיר הגבוה שישלמו, על הפרת נורמות וכללי ההתנהגות הנאותים בכביש. בעניין **אבו טריף** שצוטט לעיל, עמד המשנה לנשיא מ. חשין המנוח, גם על עניין זה, וכך אמר:

"...הגיעה עת שבתי-המשפט יעלו תרומתם לעצירת המגפה, להשמדת חידק-המוות. תרומה זו פירושה הוא הטלת עונשים חמורים על מי שנמצאו מדביקים אחרים בחידק-המוות ועל מי שהתנהגותם מסייעת למגפה להוסיף ולהתפשט."

דברים דומים אמר בית המשפט העליון בפסיקה מהעת האחרונה:

"לענישה הולמת תפקיד חשוב לא רק במקרים בהם גורמות תאונות הדרכים לקורבנות בנפש, אלא אף במקרים בהם נגרמות חבלות ופציעות, ובפרט כאשר חבלות ופציעות אלו חמורות הן" (רע"פ 2564/12 קרני נגד מדינת ישראל (2012)).

עם זאת, ובאותה נשימה, יש לזכור, כי מדובר בתאונה. נהג היוצא בבוקר ונוהג ברכבו אינו מתכוון לפגוע באיש, הוא נעדר כוונה של ממש לגרימתה של תאונה ואף להיתכנותה. זו נגרמת עקב רשלנות,

פיזיות, אדישות, או חוסר זהירות רגעי, שמפגין הנהג בכביש, ודי בהם כדי להביא לתוצאה קשה.

מסקירת פסיקת הערכאות הדיוניות, עולה כי מדיניות הענישה הראויה בעבירות אלה, בהן מדובר בפציעה במדרג בינוני-גבוה, שהובילה לאשפוזו של אדם, וחייבה התערבות רפואית כירורגית, ואשר לא גרמה למותו של קורבן העבירה, נעה בין עונש פסילה בפועל של תשעה חודשים ועד לעונש מאסר בפועל של מספר חודשים. לצד עונשים אלה, מטילים בתי המשפט פסילה מותנית, קנסות, ולעיתים פיצוי לנפגע העבירה ומאסר מותנה.

אשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה ומידת האשם של הנאשמת, לפי עובדות כתב האישום בהן הודתה הנאשמת, עמד לרשותה שדה ראיה פתוח לפנים, למרחק של 80 מטר, כשלפניה מעבר חציה להולכי רגל, הנראה היטב לעין. משני צדדיו מוצב תמרור 306, המחייב את הנאשמת ליתן זכות קדימה להולכי הרגל המגיעים למעבר החציה, והמסמן אף הוא את קיומו של מעבר חציה במקום. הולכת הרגל הספיקה לחצות את חלקו הראשון של מעבר החציה, עברה את שטח ההפרדה הבנוי, שבין שני מעברי החציה בכביש, הספיקה לחצות עוד 2.2 מטרים ממעבר החציה השני, עד אשר פגעה בה הנאשמת.

משמעות הדברים היא, כי הולכת הרגל הייתה על הכביש פרק זמן ניכר עד אשר נפגעה על ידי הנאשמת. לרשות הנאשמת היה שדה ראיה נרחב, ממרחק רב. במצב דברים זה, ניראותה של הולכת הרגל, פוסעת במעבר החציה, ברורה ובולטת לכל נהג סביר.

הנאשמת הוסיפה והודתה בכך שנהגה את רכבה ברשלנות ולא שמה לב לדרך, ולמרות האמור לעיל, לא הבחינה בהולכת הרגל עד אשר פגעה בה והפילה אותה ארצה, שאז היה כבר מאוחר מדי.

דרגת הרשלנות שהפגינה הנאשמת, במחדליה, הינה דרגת רשלנות גבוהה למדי. שכן, כפי שצוין, שדה הראיה שעמד לרשות הנאשמת היה כזה שבנקל היא יכלה להבחין בהולכת הרגל מבעוד מועד, להאט את מהירות נסיעתה, לעצור לפני מעבר חציה, כפי שמחייב אותה הדין (תקנה 67 לתקנות התעבורה), וליתן להולכת הרגל להשלים את חצייתה בבטחה.

בהינתן עובדות אלה, בהן הודתה הנאשמת, אין ולא יכול להיות שום הסבר לחוסר היכולת של הנאשמת להבחין בהולכת הרגל מבעוד מועד ולמנוע את הפגיעה בה, אלא קביעה שהנאשמת התרשלה ולא שמה ליבה אל הדרך כאשר התקרבה למעבר החציה. ומכאן, המסקנה המתחייבת היא, כי דרגת הרשלנות שהפגינה הנאשמת אף היא במדרג הבינוני-גבוה.

נוכח הערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, נסיבות ביצוע העבירה ומידת האשם של הנאשמת, כפי שעמד בית המשפט עליהן לעיל, ובשים לב לעקרון ההלימה המנחה בענישה, מתחם הענישה ההולם בענייננו, נע בין עונש הכולל מרכיב של פסילה בפועל ממושכת, וזאת לצד רכיבי ענישה נוספים, הכוללים קנס הולם ופסילה מותנית, שיהיה בהם כדי להרתיע את הנאשמת מלעבור עבירות דומות.

אשר לעונש המתאים לנאשמת בתוך מתחם העונש ההולם, ונסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40(יא) לחוק העונשין, בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבותיו

האישיות המיוחדות של הנאשם, שבכוחן להשפיע על גזירת העונש בתוך המתחם, לכך נפנה להלן.

הנאשמת נשואה ועובדת בקופת חולים מאוחדת, היא נעדרת רישום פלילי, במרשם התעבורתי לחובתה 3 הרשעות קודמות, עם ותק נהיגה שתחילתו בשנת 1991.

הנאשמת הודתה בהזדמנות הראשונה וחסכה מזמנו של בית המשפט, לדברי הסניגורית, היא הודתה עוד קודם המשפט, בשלבי החקירה של האירוע, ומכאן שחסכה מזמנו של בית המשפט, מנעה את הצורך בהעדת עדי תביעה רבים, לרבות העדתה של הנפגעת.

הנאשמת מוסרת, כי מצבה הנפשי רעוע, היא עברה טלטלה רגשית קשה עקב התאונה, והיא חווה את האירוע הקשה עד היום. יצוין, כי הנאשמת הופיעה בפני בית המשפט מספר פעמים, וניכר היה כי יש ממש בטענות אלה. הנאשמת נצפתה על ידי בית המשפט כשהיא בסערת רגשות, בוכה כשהיא פונה לבית המשפט, וניכר היה כי האירוע התאונתי השפיע עליה קשה.

כמו כן, מוסרת הנאשמת, כי שמרה על קשר עם הנפגעת עד אשר לא יכלה להכיל יותר את ההתמודדות הרגשית עם הפציעות הקשות שגרמה לה. נתון זה יש לזקוף לזכותה של הנאשמת אשר הפגינה אחריות כנהג וכאדם.

כן יש לקחת בחשבון כי הנאשמת עצמה עוסקת בפעילות רפואית, שתכליתה הצלת חיי אדם, על רקע עיסוקה והשכלתה, שמשמעותם, הצלת חיים, וטיפול ועיסוק באנשים שאינם בקו הבריאות. מכאן, יש להבין את הקושי הרגשי העצום של הנאשמת לחוות מציאות בה היא, במעשיה, גרמה לפציעתה הקשה של הנפגעת.

לאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, את מדרג הפגיעה בערך החברתי המוגן, עוצמת הפגיעה בו, הנסיבות של ביצוע העבירה הכוללות את דרגת הרשלנות שהפגינה הנאשמת, מידת אשמתה באירוע, תוצאתה הקשה של התאונה, עברה התעבורתי הקל של הנאשמת, וכן את נסיבותיה האישיות המיוחדות של הנאשמת שבפני, הגעתי לכלל מסקנה, כי על העונש להיות במדרג הביניים של מתחם הענישה ההולם.

על העונש לכלול פסילה משמעותית, וצו של"צ בהיקף המומלץ בתסקיר, אשר יהוו יחד, ענישה מוחשית, אשר תשקף, הלימה ראויה, בין מחדליה של הנאשמת, נוכח נסיבות ביצוע העבירה, ומידת האשם שלה בקורות התאונה, לבין העונש ההולם את המקרה דנן נוכח תוצאותיו, וכן פסילה מותנית וקנס.

אשר לעתירת המאשימה להטיל על הנאשמת מאסר בפועל בגין אירוע זה, אינני סבור כי מקרה זה בא בקהלם של אותם מקרים ייחודיים בהם יש מקום להטיל על הנהג עונש של מאסר בפועל. דבר זה, שמור למצבים קיצוניים, בו בית המשפט מתרשם, כי מדובר בדרגת רשלנות גבוהה מאוד, הגובלת במודעות לטיב התוצאה או עצימת עיניים מפני הסתברותה של תוצאה קשה, ובתוצאות תאונה שאך כפסע ביניהן, לבין קיפוד חיי אדם. רק מקום שכך הוא הדבר, רשאי בית המשפט לגזור עונש מאסר בפועל, וללמוד בהיקש מהעונש המוטל במקרים של גרימת מוות ברשלנות עקב תאונת דרכים (ראה:

רע"פ 3764/05 ורד בן זויה נגד מדינת ישראל).

אשר על כן, במכלול הנסיבות שצינתי לעיל, הנחיית המחוקק והפסיקה היא לנקוט במדיניות ענישה מחמירה, לאור ריבוי תופעת תאונות הדרכים ותוצאותיהן הקשות, והחובה שהטיל בית המשפט העליון על הערכאות הדיוניות להרים את תרומתן במלחמת החורמה בקטל בדרכים, על ידי ענישה הולמת וראויה.

יחד עם זאת, גזירת הדין במקומותינו הינה אינדיבידואלית, ועל בית המשפט החובה לשוות לנגד עיניו הן את "המעשה" והן את "העושה", וליתן אל ליבו את שלל נסיבותיו האישיות של הנאשם, ומכלול הנתונים הנוגעים לעניינו. בהקשר זה נתתי אל ליבי, את האמור בתסקיר שירות המבחן, את טענותיה המפורטות של הסניגורית המלומדת בדבר הקלה בעונשה של הנאשמת, ואת טענות הנאשמת עצמה.

אשר לבקשת המדינה לחייב את הנאשמת בפיצוי הנפגעת, בשים לב לכך שהנפגעת מנהלת תביעת פיצויים להטבת נזקי גוף שנגרמו לה עקב תאונת הדרכים, ואף מיוצגת על ידי משרד עורכי דין, שכתב לבית המשפט בעניינה של הנפגעת, אינני סבור, כי יש מקום לחייב את הנאשמת לשאת באופן אישי בפיצויים, שממילא הנפגעת עתידה לקבל במסגרת תביעת הנזיקין שהגישה נגד חברות הביטוח.

לפיכך, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

1. אני פוסל את הנאשמת מלהחזיק ומלקבל רישיון נהיגה ומנהיגה על כל כלי רכב מנועי לתקופה של 11 חודשים וזאת בניכוי הפסילה המנהלית של 60 יום אותם ריצתה בתיק זה.

אני מעכב את ביצוע הפסילה כך שהנאשמת תתחיל בריצויה ביום 20.1.16 שעה 9:00, שאז תפקיד הנאשמת את רישיון הנהיגה במזכירות תעבורה בית משפט השלום בחיפה.

2. 4 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים.

3. 250 שעות שירות לתועלת הציבור על פי תוכנית שיכון שירות המבחן.

4. צו מבחן למשך שנה. במסגרת צו המבחן תשולב הנאשמת בטיפול ייעודי במסגרת שירות המבחן.

5. קנס בסך 3000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים, פיגור יעמיד את מלוא הקנס לפירעון מיידי.

6. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לשירות המבחן אשר מתבקש להכין תוכנית של"צ לאישורו של בית המשפט, וכן לבאי כח הצדדים.

ניתן היום, ח' טבת תשע"ו, 20 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.